

2019-02-18

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr MSN 2019/23

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Inför riktlinjer för privat biltvättande i Nacka

Motion den 28 januari 2019 från Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Förslag till beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut:

Kommunfullmäktige noterar miljö- och stadsbyggnadsnämndens redovisning att motionen inte föranleder några åtgärder eftersom kommunen redan arbetar med frågan genom information och tillsyn, så långt lagen tillåter. Kommunfullmäktige förklarar med den noteringen motionen färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

Den 28 januari 2019 inkom en motion till kommunfullmäktige från Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP). Motionen har sedan remitterats till MSN.

Efter vintern är det många som tvättar bilen på gatan, garageuppfarten eller i trädgården. Det leder till ett diffust utsläpp av olja, metaller, partiklar och tvättkemikalier, till vattendrag och grundvatten. För att komma till rätta med det har några kommuner reglerat biltvätt utanför anläggningar, genom lokala skyddsområden, lokala riktlinjer eller lokala föreskrifter. Det förekommer även lokala kampanjer för att få fordonsägare att sluta tvätta på gatan. Enligt motionen ska även Nacka kommun använda kommunala riktlinjer, viten och informationskampanjer för att minska fordonstvätt utanför tvättanläggningar.

Enligt Naturvårdsverket saknas rättsligt stöd för kommuner att besluta om ett generellt kommunalt förbud i frågan. Kommunen kan meddela förbud om det finns ett specifikt skyddsobjekt, t.ex. en dricksvattentäkt som riskerar att skadas, eller i specifika fall om en person eller verksamhet tvättar så ofta att de blir att likna vid en verksamhet. Nacka kommun tillämpar specifikt lokalt förbud i skyddsföreskrifterna för Sandasjöns reservvattentäkt. Miljöenheten informerar även idag om hur man tvättar bilen på ett miljövänligt sätt, via kommunens hemsida. Informationen finns tillgänglig hela året, men lyfts i som nyhet under våren, när biltvättandet kommer igång.

Förslagen i motionen

Enligt förslaget ska antalet biltvätter på gatan minska genom att:

- Kommunen aktivt informerar om problemen och riskerna med att tvätta bilen utanför anläggningar för biltvätt

- Kommunen inför tydliga riktlinjer för privat biltvättande utanför anläggningar för biltvätt
- Kommunen inför sanktioner med exempelvis viten för den som tvättar bilen utanför biltvättsanläggningar

Miljöenhetens utredning och bedömning

Med stöd av tillsynsvägledande myndigheter så bedömer miljöenheten att det saknas lagstöd för att besluta om generellt förbud mot fordonstvätt utanför biltvättsanläggningar i en hel kommun. Även om det finns kommuner som har antagit generellt förbud mot biltvätt på gatan, så har det ingen rättsverkan.

Enligt Naturvårdsverket är utsläppet från varje tvätt så litet att det inte är rimligt att ha ett övergripande kommunalt förbud mot fordonstvätt på gatan. Istället måste man avgöra frågan från fall till fall, d.v.s. antingen bedöma utifrån ett särskilt skyddsbehov eller utifrån vilken påverkan varje tvätt har. Naturvårdsverket rekommenderar att kommunerna använder informationsinsatser för att minska tvätt på gatan.

Även om ett generellt kommunalt förbud mot fordonstvätt på gatan saknar lagstöd, så kan kommunen förbjuda utifrån ett specifikt skyddsbehov. Ett sådant förbud går att följa upp med förelägganden, viten och polisanmälan, med stöd av miljöbalken. Det finns redan ett område i Nacka där fordonstvätt på gatan är förbjuden: Sandasjöns vattenskyddsområde. För närvarande har vi inga andra objekt med särskilt skyddsbehov. Kommunen kan även förelägga någon som tvättar extremt mycket om att minska sina utsläpp eller vidta skyddsåtgärder. I praktiken är det dock väldigt sällan som miljöenheten blir uppmärksam på att någon tvättar extremt mycket på gatan, vilket gör att det sällan resulterar i tillsynskrav.

Kommunen informerar redan idag om miljövänlig biltvätt genom kommunens webbsida. Webbsidan och andra digitala kanaler, som t.ex. facebook, används även för att lyfta frågan som nyhet, när biltvättarsäsongen startar.

Ekonomiska konsekvenser

Eftersom generellt förbud med vite saknar lagstöd så innebär det inga ekonomiska konsekvenser. I den mån förbud eller extrem tvättning går att följa upp med tillsyn, så finansieras det av tillsynsavgift från den som tvättar.

Hemsidan är en enkel informationskanal, som kan underhållas tillsammans med ordinarie tillsynsinformation utan någon märkbar kostnad. Mer aktiva informationskampanjer, som uppsökande rådgivning, biltvättcheckar eller liknande, ligger utanför tillsynens ramar och behöver särskild finansiering.

Konsekvenser för barn

Minskade utsläpp till yt- och grundvatten är viktigt både för barn och för kommande generationer. Eftersom ett generellt förbud med vite saknar lagstöd, så innebär den delen

inga konsekvenser för barn. Däremot är det viktigt att kommunen även fortsättningsvis använder sina informationskanaler för att minska utsläppen.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1. Politikerinitiativ den 28 januari 2019 från Sidney Holm och Lisskulla Zayane (MP)

Per Enarsson
Miljöchef
Miljöenheten

Tore Liljeqvist
Biträdande miljöchef
Miljöenheten